

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΘΕΣΣΑΛΙΑ»

Ταχ. Δ/ση: Παπαναστασίου & Βελή, πλατεία Ρ. Φεραίου ΛΑΡΙΣΑ,
41222

Πληροφορίες: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΖΕΡΒΑ

Τηλ.: 2413505135, 2413-505100

Email: tzerva@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΛΑΡΙΣΑ, 31/12/2024
Α.Π.: 7963

Προς:

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΜΝΗΜΕΙΩΝ
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
Υπεύθυνου Πράξης ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ
ΒΛΑΧΟΥΛΗΣ
2. ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
ΚΡΥΣΤΑΛΛΩ ΜΑΤΖΑΝΑ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΣΤΡΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ (Β' ΦΑΣΗ)» με Κωδικό ΟΠΣ 6019597 στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία 2021-2027»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
2. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό Ε C(2022) 6506 final /05-09-2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
3. Την με αρ. 33/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για την περίοδο 01-01-2024 έως και 31-12-2028.
4. Την Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 88356/15-09-2022 (ΦΕΚ Β' 4936/ 21-09-2022) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
5. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (Άρθρο 63, παρ. 20 του ν. 4914/2022), όπως ισχύει.
6. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 110565/17-11-2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Άρθρο 63, παρ. 16 του ν. 4914/2022), όπως ισχύει.
7. Την υπ' αρ. 5483/20.01.2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β 390).
8. Την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 114274/28.11.2022 «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (ΦΕΚ Β' 6131)
9. Την υπ' αρ. πρωτ. 6816/21-11-2022 απόφαση της 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων για το Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027.
10. Τη με αρ. πρωτ. 7468/10-12-2024 Απόφαση Έγκρισης της Στρατηγικής "Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) Νήσων Βορείων Σποράδων στη Θεσσαλία",
11. Τις υπ' αρ. πρωτ. 5350/10-09-2024 και 7470/10-12-2024 αποφάσεις του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας με τις οποίες εγκρίθηκαν ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων Γ' τετραμήνου 2024 και η εξειδίκευση της δράσης 5.2.1.2.1: Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς - τμηματοποιημένα έργα (ΟΧΕ Βορείων Σποράδων Περιφέρειας Θεσσαλίας) (έκδοση 1), αντίστοιχα.
12. Την με αρ. πρωτ. 7533/12-12-2024 (ΑΔΑ: 6Ι417ΛΡ-Σ9Λ), Α/Α 12798 & Κωδ. 57, πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Θεσσαλία», για την υποβολή προτάσεων, με τίτλο «Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς -

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τμηματοποιημένα έργα (ΟΧΕ Βορείων Σποράδων Περιφέρειας Θεσσαλίας)»

13. Την με αρ. πρωτ. 7944/30-12-2024, 3η τροποποίηση της Απόφασης ένταξης της πράξης ««ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΣΤΡΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5053908 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020, που αφορά στην τμηματοποίηση της πράξης (phasing), ήτοι στην παραμονή μόνο της Α' φάσης στο ΠΕΠΘ 2014-2020 και αφαίρεση της Β' φάσης για ένταξη στο "Θεσσαλία" 2021-2027 στο πλαίσιο της παρούσης, σύμφωνα και με τον ΠΙΝΑΚΑ διαχωρισμού Οικονομικού Αντικειμένου που συνοδεύει το ΤΔΠ της πράξης στο 2014-2020 και στο 2021-2027,

14. Το με ID 44471/31-12-2024 ώρα: 10:13 Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου «ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ» και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» για την ένταξη της πράξης στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία».

15. Την με αριθμ. πρωτ. 7720/18-12-2024 Απόφαση της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος "Θεσσαλία" για τον ορισμό στελέχους αξιολόγησης των προτάσεων στο πλαίσιο της παραπάνω πρόσκλησης,

16. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στη Λίστα ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης και στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, τα οποία αποτυπώνονται στο ΟΠΣ-ΕΣΠΑ.

17. Τη με αρ. πρωτ. 7962/31-12-2024 θετική εισήγηση της προϊσταμένης της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Θεσσαλία»

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΣΤΡΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ (Β' ΦΑΣΗ)» με Κωδικό ΟΠΣ 6019597 στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία 2021-2027» και στην Προτεραιότητα «Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις»

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	6019597
2. Κωδικός COFOG2	08.2 - Πολιτιστικές υπηρεσίες
3.Δικαιούχος:	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
4.Κωδικός Δικαιούχου:	1010803
5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	<p>Το Κάστρο Σκιάθου βρίσκεται σε μικρή χερσόνησο στη βόρεια άκρη του νησιού και αποτελεί σημαντικό μνημείο ως δείγμα μεσαιωνικού οχυρωμένου οικισμού. Είναι κηρυγμένο ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την αρ. 3988/21-9-1965 ΥΑ (ΦΕΚ 644/Β/2-10-1965). Κτίσθηκε τον 14ο αιώνα και αποτελούσε τον μοναδικό οικισμό της Σκιάθου μέχρι το 1823, οπότε εγκαταλείφθηκε και κατοικήθηκε η σημερινή πόλη στο λιμάνι. Η εγκατάλειψη του οικισμού είχε ως αποτέλεσμα σταδιακά την πλήρη ερείπωσή του. Ο οχυρωματικός οικισμός περιβαλλόμενος από τείχη, καταλαμβάνει έκταση περίπου 25 στρεμμάτων και βρίσκεται σε απόκρημνη τοποθεσία, πάνω σε απομονωμένο βράχο που βρέχεται από παντού από την θάλασσα. Επικοινωνεί με την ξηρά με στενή λωρίδα γης στα νότια, όπου υψωνόταν η κατεστραμμένη πλέον ξύλινη γέφυρα που φερόταν σε υψηλά λιθόκτιστα βάθρα. Από το 1930 η πρόσβαση στο κάστρο γίνεται με λιθόστρωτο μονοπάτι και σκαλοπάτια. Τοξωτή πύλη οδηγεί στο εσωτερικό του κάστρου όπου πλήθος ερειπίων καλύπτονται από πυκνή βλάστηση και λιθοσωρούς.</p> <p>Η Πράξη αφορά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζει το Κάστρο Σκιάθου και συγκεκριμένα την επικινδυνότητα της πρόσβασης και την υποβάθμιση του χώρου της εισόδου και του εσωτερικού του, καθώς και την ετοιμορροπία των κτισμάτων στο εσωτερικό.</p> <p>Το υπόεργο της ΔΑΒΜΜ περιλαμβάνει εργασίες διαμόρφωσης της πρόσβασης, αποκατάστασης της πύλης και του συνεχόμενου νότιου τείχους και κατασκευή νέας γέφυρας στην θέση της παλιάς, μετά από την επισκευή των λίθινων βάθρων, καθώς και εργασίες αποκατάστασης της ευστάθειας των βράχων τόσο στην περιοχή των βάθρων όσο και της πύλης και του νότιου τείχους και εργασίες 1ης ΣΣΕ.</p> <p>Το υπόεργο της ΕΦΑ Μαγνησίας περιλαμβάνει εργασίες στερέωσης στο Ναό Γεννήσεως Χριστού, στο Ναό Αγίου Νικολάου, στο Ναό Παναγίας Πρέκλας, στο Ναό Παναγίας Μεγαλομάτας, στο Τζαμί και στο Κτίριο διοίκησης. Παράλληλα, θα γίνουν εργασίες συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης του κεντρικού λιθόστρωτου δρόμου και των βασικότερων παράπλευρων αρτηριών που οδηγούν στους ναούς, καθώς και φωτογραφική τεκμηρίωση, τοποθέτηση πινακίδων δημοσιότητας, παραγωγή ενημερωτικών εντύπων και προμήθεια φορητών μεταλλικών ραμπών ΑμεΑ.</p> <p>Το φυσικό αντικείμενο αφορά στην Α' & Β' Φάση της τμηματοποιημένης πράξης (phasing) σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα διαχωρισμού. Το φυσικό αντικείμενο που αφορά στην Α' Φάση ολοκληρώθηκε στην προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) ενώ στην παρούσα ΠΠ υλοποιείται η Β' Φάση του έργου.</p>
6. Παραδοτέα πράξης:	<p>Μετά την ολοκλήρωση του συνόλου των υποέργων της Πράξης, θα αποδοθεί στο κοινό ο αρχαιολογικός χώρος του Κάστρου Σκιάθου, με στερεωμένα τα ακόλουθα μνημεία στο εσωτερικό του: Ναό Γεννήσεως Χριστού, Ναό Αγίου Νικολάου, Ναό Παναγίας Πρέκλας, Ναό Παναγίας Μεγαλομάτας, Τζαμί και Κτίριο διοίκησης. Επίσης θα έχει κατασκευαστεί νέα γέφυρα για την πρόσβαση των επισκεπτών, με παράλληλη στερέωση των πρηνών και αποκατάσταση του μονοπατιού πρόσβασης ώστε να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των επισκεπτών και θα έχει αποκατασταθεί η Πύλη. Τέλος, θα έχει γίνει</p>

ανάπλαση – ανάδειξη των λιθόστρωτων μονοπατιών στο εσωτερικό του Κάστρου, ώστε να είναι προσβάσιμο μεγάλο τμήμα του.
Με την υλοποίηση της Α΄ και Β΄ φάσης ολοκληρώνεται το σύνολο των παραδοτέων της Πράξης.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται*	Αριθμός	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.	Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 22/12/2023 .
8.	Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2029 .
9.	Δεν υπάρχει προθεσμία ανάληψης υποχρέωσης Κρίσιμων Υποέργων.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	2.035.770,50
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	2.035.770,50
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	2.035.770,50

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝΑ ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

ΚΩΔ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
1010803	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ	1.373.756,48
18026023	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)	662.014,02
	ΣΥΝΟΛΟ	2.035.770,50

10. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **2.035.770,50 €**

13. Η πληρωμή της πράξης γίνεται με άμεση πληρωμή Το είδος πληρωμής καθίσταται δεσμευτικό για όλες τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 2.035.770,50 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΕΠ0067	2024ΕΠ00670082	Νέο Έργο ΠΔΕ	ΝΑΙ	1.032.362,67
ΕΠ0061	2020ΕΠ00610070	(-)	ΟΧΙ	1.003.407,83

* Ο κωδικός ενάρθρου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, η οποία προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **2.035.770,50 €**.

Επιπρόσθετα στα ανωτέρω στοιχεία:

- ΕΠ0061 / 2020ΕΠ00610070 : πληρωμές 2.176.179,17€
 - ποσό 1.172.751,34 ευρώ δαπάνες που βαρύνουν στην Α΄ Φάση phasing (ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020)
 - ποσό 1.003.407,83 ευρώ δαπάνες που βαρύνουν στη Β΄ Φάση phasing (Θεσσαλία 2021-2027, παρούσα πράξη)
- ΕΠ0067 / 2024ΕΠ00670082 :

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**ΚΟΥΡΕΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ****Πίνακας Αποδεκτών:****Συνημμένα:**

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Θεσσαλίας
Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού

Εσωτερική διανομή:

ΜΟΝ.Α', Β2, Γ

–

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΣΤΡΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ (Β' ΦΑΣΗ)» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικοκλήγυτες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) [Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.]
- (iv) [Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.]
- (v) [Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του]
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και

μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

(xi) Άλλες πληροφορίες

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποπέται τυχαιά ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των

Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.

- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- i. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ) στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:

- η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
- [ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης για πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος]
- ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
- η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
- το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
- η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
- [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
- τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

[Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]

- ii. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
- γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις

- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
- πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.

Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]

δ) [Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]

ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]

στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]

ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]

η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]

θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας) . Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ)]
- [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
 - Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
 - παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
 - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό

αδικοιολόγητο πλεονέκτημα

ό ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο φορέας Λειτουργίας της Πράξης υποχρεούται να υποβάλλει πληροφορίες για τις ημέρες / ώρες δυνατότητας επίσκεψης του κάστρου μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, για την επίτευξη της στόχευσης του έργου βελτίωσης επισκεψιμότητας χώρου.
2. Ο Φορέας Λειτουργίας υποχρεούται να εφαρμόσει σύστημα καταγραφής των επισκεπτών. Το υπόψη σύστημα πρέπει να καταρτισθεί και να υποβληθεί στην ΕΥΔ πριν την ολοκλήρωσή της πράξης για τις ανάγκες παρακολούθησης των δεικτών του προγράμματος.
3. Με την ολοκλήρωση των εργασιών ο Δικαιούχος υποχρεούται να εκπονήσει και να εφαρμόσει Μελέτη Ενεργητικής Πυροπροστασίας για τους ναούς Γεννήσεως του Χριστού και Αγίου Νικολάου καθώς και από τα υποβληθέντα στοιχεία προκύπτει ότι πρόκειται για λειτουργούντες ναούς.
4. Ο δικαιούχος υποχρεούται να αναλάβει τη βελτίωση της υφιστάμενης τουαλέτας εντός του κάστρου και την εξασφάλιση WC AMEA και να μεριμνά για την απρόσκοπτη πρόσβαση των επισκεπτών στο μνημείο.